

**VAGGERYDS
KOMMUN**

PM för LOVA-projektet Bekämpa sjögull i Hokaån

Bakgrund

Tjänstemän inom kommunens förvaltning har under flera års tid dokumenterat och följt spridningen av den invasiva arten sjögull som skett i Hokaån/Hokasjön. Vaggeryds kommun uppmärksammande Länsstyrelsen på problemet som under 2020 inventerade området. I samband med inventeringarna ansökte Vaggeryds kommun år 2020 om LOVA-bidrag på 304 160 kr för att göra ett pilotprojekt om att bekämpa sjögull i Hokaån. Projektet beviljades (80 %) av totala kostnaden och pågår juli 2020 till september 2022.

Metod

Den metod som testades i pilotprojektet var den så kallade Tingserydsmetoden. Kort innebär metoden att sjögullet bekämpas genom att täckas över, vilket gör att de inte får något solljus och heller inte kan växa.

Valet av plats för bekämpning föll på ett område vid en badplats i Hokaån, nedanför Hoks naturcamping. Bad- och båtgäster samt campingen har upplevt det som besvärande med mängden sjögull som förekommer på platsen. Förutom att bekämpa sjögullet lokalt så är det även en möjlighet till att möjliggöra friluftslivet vid platsen samt informera besökare om projektet, då det sker vid en plats många rör sig.

Under växtsäsongen 2020 placerades det ut bojar i vattnet för att avgränsa beståndet som skulle täckas. Under hösten 2020 beställdes 3*3 meter stora aluminiumramar och täckduk från ett företag som specialiserat sig på detta. Under tidig vår 2021 lades ramarna ut i vattnet. De 3*3 meter stora ramarna byggdes ihop till sammanhängande ramflak som placerades över det utpekade sjögullsbeståndet. Ramarna låg ut mellan april/maj till oktober då de plockades upp igen. Inför växtsäsongen 2022 gjordes samma sak på samma yta.

För att lägga ut och ta upp ramarna krävdes 4 personer från tekniska kontoret, en grävmaskin med maskinförare samt 2-3 personer från arbetsmarknadsenheten.

Resultat

Ramarna togs upp under hösten 2021 och då kunde man inte se några sjögullsplantor kvar där under. I mars-april 2022 lades ramarna ut på andra ställen. Under sommaren 2022 upptäcktes dock att ca 10 % av sjögullsplantor fanns kvar där ramarna hade legat under 2021. Slutsatsen blev att man borde ha lagt ramarna på samma ställe under minst 2 år för att säkerställa att bekämpningen fungerade. Under både 2021 och 2022 blåstes en av fiberdukarna bort vilket gjorde att det kunde komma ner solljus. Under 2021 lyckades man lägga på en ny duk, men inte under 2022. Det kan ha varit en av anledningarna till att det kom upp sjögullsplantor året efter.

Kommunikation

Tjänstemän, politiker och allmänheten har fått ökad kunskap om sjögull, men även om invasiva arter. Berörda politiker har informerats om projektet vid olika tillfällen, lokalmedia (Jönköpings-Posten) har skrivit artiklar om projektet och en skolklass har varit på besök och fått en utomhuslektion om bekämpningen av sjögull. På platsen har det satts upp informationsskyltar om projektet och det har även delats ut foldrar om projektet till markägare och närboende.

Kostnader

Typ av kostnad	2020	2021	2022	Totalt
Projektledning	29000	30000	12000	71000
Sätta ut bojar	14913	0	0	14913
Sätta ut och ta upp ramar	0	40795	37117	77912
Tillverka och köpa in ramar	0	138090	0	139090
Övrig förbrukningsutrustning	1212	10522	12918	24652
Konsultkostnad för leverans	0	15800	0	15800
Kommunikation	0	0	900	900
Hyra av grävmaskin	2640	960	0	3600
Summa	47765	236167	62935	346867

Slutsatser och förslag på fortsatt hantering

Det var ett resurskrävande arbete att lägga ut ramar och täckduk på ytan. En del täckdukar blåste upp vilket gjorde att ljus kunde komma in. Detta reparerades dock så snart det upptäcktes. Kontroll av dukarna gjordes någon gång i veckan. Det konstaterades också att diken inte gick att återanvända.

Metoden att bekämpa sjögull är både resurs- och kostnadskrävande. De är även en mycket svårbekämpad art vilket gör att den är svår att utrota. Det finns inga kommunala medel tillsatta framöver och Vaggeryds kommun har därför inte heller sökt mer bidrag för fortsatt bekämpning. Från 2023 kommer bekämpningen av sjögull att pausas.